

บรรณานุกรม

- กลุ่มเครือข่ายสิ่งแวดล้อมม้ง.(2545). **องค์ความรู้ชนเผ่าม้ง การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ** สมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย กองวางแผนการใช้ที่ดิน กองสำรวจที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2536).
- รายงานการศึกษาความเหมาะสมเพื่อวางแผนพัฒนาพื้นที่สูง จ.เชียงใหม่.**
กองวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและพลังงาน. (2538). **หลักการวิเคราะห์โครงการและการประเมินค่าทางด้านสิ่งแวดล้อม.**
- กอบกาญจน์ พจน์ชนะชัย. (2538). **เครือข่ายการเรียนรู้และการจัดการชุมชนเกี่ยวกับป่าชุมชน.** วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหัศจรรย์ สาขาวิชามนุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เครือข่ายชาติพันธุ์ศึกษาและคณะ. (2543). **ปัญหาความขัดแย้งและการละเมิดสิทธิบุคคลบนพื้นที่สูง: กรณีความขัดแย้งในอำเภอจอมทอง จ.เชียงใหม่**
- เครือข่ายสิ่งแวดล้อมม้งและคณะ. (2542). **องค์ความรู้ท้องถิ่นชนเผ่าม้ง.**
- จตุเทพ ยาสุมทร. (2543). **ทุนทางสังคมในชุมชนชนบทภาคเหนือ.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณเฑศ สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2527). "การระดมประชาชนเพื่อการพัฒนาชนบท" **การบริหารงานพัฒนาชนบท.** กรุงเทพฯ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทองและคณะ. (2534). **วิวัฒนาการของการบุกเบิกที่ดินทำกินในเขตป่า.** กรุงเทพฯ:สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์และคณะ. (2536). **มานุษยวิทยากับการศึกษาการเมือง.** คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2534). "วัฒนธรรมไทยกับการเปลี่ยนแปลงสังคม". **ลักษณะพิเศษสังคมไทยภูมิคุ้มกัน และตายในการพัฒนา.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เฉลียว บุรีภักดีและคณะ. (2545). **ชุดวิชาการวิจัยชุมชน.** นนทบุรี: เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- ชยุดิ ผลชวนปัญญา. (2543). **การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนววัฒนธรรมชุมชน.** การค้นคว้าแบบอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณเฑศ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชูเกียรติ ลีสุวรรณ. (2535). **ระบบการเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นชนบทภาคเหนือ.** เชียงใหม่:คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชูพนิจ เกษมณี. (2536). "ปัญหาการจัดการทรัพยากรบนพื้นที่สูง". **การวิจัยและการพัฒนาทางวัฒนธรรมในภาคเหนือ**. คณะอนุกรรมการวิจัยวัฒนธรรมภาคเหนือ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

----- (2527). **"คู่มือการทำงานกับชาวเขาเผ่าแม้ว"**. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยชาวเขากรมประชาสงเคราะห์.

ชูศักดิ์ วิทยาภัก. (2538). **ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับการใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปิงตอนบน: ศึกษากรณี อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่**. สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชูสิทธิ์ ชูชาติ. (2538). **การใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่าและระบบนิเวศเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งของประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

ชบ ยอดแก้ว. (2538). **ชุมชนเข้มแข็ง ทูทางสังคมของไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม.

นเรศ สงเคราะห์สุข. (2540). **การแก้ไขปัญหาสารเสพติดโดยแนวทางวัฒนธรรมชุมชน**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นันทิยา หุตานุวัฒน์. (2541). **ทุนชุมชน: บทเรียนและประสบการณ์โรงเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2530). **ชุมชนเข้มแข็ง ทูทางสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม. บุญเทียม ทองประสาน. (2531). **แนวคิดวัฒนธรรมชุมชนในงานพัฒนา**. กรุงเทพฯ: สภาคทอศิลปประเทศไทย.

ประสาน ดั่งสิกบุตร. (2539). **สถานการณ์สิ่งแวดล้อมทั่วไป**. เอกสารประกอบการเรียนกระบวนวิชา 0702701 สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พิสมัย อะโน. (2538). **ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาและวัฒนธรรมของชนเผ่ากระเหรี่ยงบ้านเมืองงาม อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม. (2542). **ชุมชนเข้มแข็ง ทูทางสังคมของไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม.

มณเฑียร สังข์เงิน. (2544). **การควบคุมทางสังคมของชุมชนชาวเขา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย.

ยศ สันตสมบัติ. (2536). **ป่าชุมชนในประเทศไทย: แนวทางการพัฒนาเล่ม 2. ป่าชุมชนภาคเหนือ**. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.

ยศ สันตสมบัติและคณะ. (2534). **ป่าชุมชน: มิติหนึ่งของการเลือกในการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: เอกสารประกอบการประชุมเวทีชาวบ้าน.

วิเชียร นิตินธรรม. (2542). **ชุมชนเข้มแข็ง ทูทางสังคมของไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม. ศูนย์วิจัยชาวเขา. (2525). **รวมคำบรรยายการประชุมทางวิชาการของชมรมบริการทางวิชาการ.**

กรมประชาสงเคราะห์.

สนิทสุดา เอกชัย. (2542). **ชุมชนเข้มแข็ง ทูทางสังคมของไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม.

สมัชชาชนเผ่าแห่งประเทศไทย. (2545). **เสียงสมัชชาชนเผ่าแห่งประเทศไทย**.

ส่วนอนุรักษ์ต้นน้ำ กรมป่าไม้. (2003) **"นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการต้นน้ำ"**.

<http://www.forest.go.th/watershed/Thai/Concept/policyfo.html>

สัจจิตา กาญจนพันธุ์. (2537). **ศักยภาพของชุมชนในการอนุรักษ์ป่า กรณีศึกษาภาคเหนือตอนบน**

สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เอกสารประกอบการฝึกอบรม โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่อำเภออมก๋อย – สะเมิง จังหวัดเชียงใหม่.

สัมภาษณ์ ฐัฐ ชั่ว จ้าวเจริญ. บ้านป่าเกี๊ยะใน ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

(เก็บข้อมูลช่วงการศึกษาวิจัยเรื่องศักยภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของบ้านม้งป่าเกี๊ยะ ธันวาคม 2546 โครงการค้นคว้าแบบอิสระ ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

สัมภาษณ์ ใจ เกษตรกุลทรัพย์. บ้านป่าเกี๊ยะใน ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

(เก็บข้อมูลช่วงการศึกษาวิจัยเรื่องศักยภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของบ้านม้งป่าเกี๊ยะ ธันวาคม 2546 โครงการค้นคว้าแบบอิสระ ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

สัมภาษณ์ ชานาญ แซ่ลี. บ้านป่าเกี๊ยะใน ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

(เก็บข้อมูลช่วงการศึกษาวิจัยเรื่องศักยภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของบ้านม้งป่าเกี๊ยะ ธันวาคม 2546 โครงการค้นคว้าแบบอิสระ ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

สัมภาษณ์ ชั่ว กู้ แซ่ว่าง. บ้านป่าเกี๊ยะใน ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

(เก็บข้อมูลช่วงการศึกษาวิจัยเรื่องศักยภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของบ้านม้งป่าเกี๊ยะ ธันวาคม 2546 โครงการค้นคว้าแบบอิสระ ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

สัมภาษณ์ วังเปา เกษตรกุลทรัพย์. บ้านป่าเกี๊ยะใน ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

(เก็บข้อมูลช่วงการศึกษาวิจัยเรื่องศักยภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของบ้านม้งป่าเกี๊ยะ
ธันวาคม 2546 โครงการค้นคว้าแบบอิสระ ระดับบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

สัมภาษณ์ วือเงิน แซ่โหว. บ้านป่าเกี๊ยะใน ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

(เก็บข้อมูลช่วงการศึกษาวิจัยเรื่องศักยภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของบ้านม้งป่าเกี๊ยะ
ธันวาคม 2546 โครงการค้นคว้าแบบอิสระ ระดับบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

สัมภาษณ์ สายัณห์ จ้าวเจริญ. บ้านฟ้ามู่ ตำบลหนองจ่อม อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

(เก็บข้อมูลช่วงการศึกษาวิจัยเรื่องศักยภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของบ้านม้งป่าเกี๊ยะ
มกราคม 2547 โครงการค้นคว้าแบบอิสระ ระดับบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

สัมภาษณ์ หนูแก้ว แซ่ย่าง. บ้านป่าเกี๊ยะใน ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

(เก็บข้อมูลช่วงการศึกษาวิจัยเรื่องศักยภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของบ้านม้งป่าเกี๊ยะ
ธันวาคม 2546 โครงการค้นคว้าแบบอิสระ ระดับบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

สัมภาษณ์ อนุสรณ์ แสงวังทอง. บ้านป่าเกี๊ยะใน ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

(เก็บข้อมูลช่วงการศึกษาวิจัยเรื่องศักยภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของบ้านม้งป่าเกี๊ยะ
ธันวาคม 2546 โครงการค้นคว้าแบบอิสระ ระดับบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

สุภาวศ์ จันทวานิช. (2539). "วิธีเก็บข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ". ในอุทัยคุณเกษม (บรรณาธิการ).

การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่องานพัฒนา. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เสน่ห์ จามะริก และยศ สันตสมบัติ. (2536). **ป่าชุมชนในประเทศไทย : แนวทางการพัฒนาเล่ม 2**

ป่าชุมชนภาคเหนือ. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.

อนุก นาคะบุตร. (2536). **คน ดิน น้ำ ป่า จุดเปลี่ยนแห่งความคิด.** กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.

-----, (2542). **ชุมชนเข้มแข็ง ทูทางสังคมของไทย.** กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม

- อะภัย วาณิชประดิษฐ์.(2546). **พลังของความรู้ท้องถิ่นในฐานะปฏิบัติการของการอ้างสิทธิเหนือทรัพยากรบนที่สูง: กรณีศึกษาชุมชนมั่งบ้านแม่ต๋ายใหม่ อำเภอแม่อิง จังหวัดเชียงใหม่.** วิทยาลัยศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อัมมาร สยามวาลา. (2542). **ชุมชนเข้มแข็ง ทูทางสังคมของไทย.** กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม.
- อาร์ักษ์ กัมปนาทบวร. (2546). **ศักยภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการผลิตของชุมชน.** การค้นคว้าแบบอิสระ วิทยาลัยศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อารี พันธุมณี. (2534). **จิตวิทยาการเรียนรู้การสอน.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ต้นอ้อ จำกัด.
- Cohen, John M.and Uphoff, Norman T. (1980). **Participation's Place in Rural Development : Seeking Clarity Through Specification.** World Development Vol.I.
- Enter, Thomas. (1995). "The Economics of Land Degradation and Resource Conservation in Northern Thailand" in Jonathan Rigg(ed.). **Counting the Costs: Economic Growth and Environmental Change in Thailand.**
- Harley, J.B. (1989). "Maps, Knowledge, and Power" in Denis Cosgrove and Stephen Daniels(eds.). **The Iconography of Landscape.**
- Hirsch, Philip. (1996). "Environment and Environmentalism in Thailand: Material and Ideological Bases". **Seeking Forests for trees.**
- Keating, Michael. **The Earth Summit's Agenda for Change.**The Ministry of Foreign Affairs(Thailand).
- Sack, Robert David. (1983). "Human Territoriality: Its Theory and History". **เอกสารประกอบการเรียนกระบวนวิชา 154714 ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- Uphoff, Norman. (1993). "Grassroots Organizations and NGOs in Rural Development Opportunities with Diminishing State and Expanding Markets". World Development. **เอกสารประกอบการเรียนกระบวนวิชา 154714 ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- White, A.T. (1992). "Why Community Participation". **A Discussion of the Agreement.** เอกสารประกอบการเรียนกระบวนวิชา 154714 ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.